

Posudek na bakalářskou práci Tomáše Jirsy s názvem „Kolektivizace v obci Němětice v letech 1950 – 1960.

Vypracoval: Marek Junek, Katedra středoevropských studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Bakalářská práce Tomáše Jirsy se zabývá obdobím 50. let na jihočeském venkově, který výrazným způsobem ovlivnila kolektivizace. Práce je rozdělena do deseti kapitol (včetně úvodu a závěru), které se věnují stručnému představení obce Němětice, vývoji před zahájení kolektivizace, jednotlivým etapám kolektivizace a represím s některými sedláky v obci. Autor do práce relevantně včleňuje i svoji rodinnou historii. Vychází z odborné literatury a z historických pramenů, především z kroniky obce, a ze vzpomínek pamětníků. T. Jirsa prokazuje solidní znalost literatury, současně je možné vytknout fakt, že při psaní práce nevyužil všech možných pramenů v Státním okresním archivu ve Strakonici (např. fond ONV Strakonice, Národní fronty apod.), kde jsou další relevantní údaje o kolektivizaci v obci Němětice. A rovněž se ve své práci příliš opírá o záznamy obecní kroniky, přestože k jejím záznamům přistupuje kriticky.

Při zpracování tématu využil autor metody mikrohistorické sondy do dějin obce. Její výsledky se snaží konfrontovat s „velkými“ dějinami a s obecnými trendy ve vývoji Československa v letech 1950 – 1960. T. Jirsa dokáže na základě vlastního výzkumu a následných závěrů rozpoznat, v čem se liší (nebo shoduje) proces kolektivizace v obci Němětice s kolektivizací v Československu obecně. Rovněž v práci vhodně aplikoval vývoj politické, ekonomické, právní situace na vývoj v obci. Dalším pozitivem bakalářské práce je fakt, že autor na základě zkoumaného materiálu dokáže vystihnout rozdíly mezi jednotlivými etapami kolektivizace a vliv komunistických represí na postup kolektivizace ve zkoumané obci.

I přes celkové pozitivní hodnocení se Tomáš Jirsa ve své bakalářské práci nevyhnul některým nepřesnostem, které ale na celkové pozitivní vyznění práce nemají větší vliv. A rovněž některé informace by vhodně doplnily celkový charakter práce. Tvzení, že ve volbách v roce 1946 agrárníci začali přecházet k lidovcům, je nepochybně správné, ovšem stojí za úvahu srovnat volby v roce 1946 s předválečnými volbami (např. v r. 1935 do poslanecké sněmovny, nebo v roce 1938 s obecními volbami) a na základě tohoto faktu určit, zda bývalí agrárníci skutečně přešli k lidovcům, nebo se jedná o kontinuální vývoj. Na str. 17 – 18 autor uvádí přehled jednotlivých majitelů nemovitostí a jejich sociálně-ekonomickou strukturu. K zachycení charakteru obce by také bylo zajímavé použít např. výsledky sčítání lidu, které by pomohly lépe poznat strukturu a charakter obce. Na straně 19 T.

Jirsa píše, že vesnice fungovala jako jedna velká rodina s úzkými vazbami mezi obyvateli. Je škoda, že v další části autor nereflektuje, jak se tato soudržná obecní pospolitost dále vyvíjela. Zda zůstala zachována, nebo se v důsledku kolektivizace rozpadla. Na str. 21 autor konstatuje, že KSČ po únoru 1948 začala proměňovat demokratický charakter ČSR v totalitní. Skutečně o období 1945 – 1948 můžeme mluvit jako o demokratickém? Na straně 49 je tvrzení, že po válce přestala být rozhodujícím faktorem na dění v obci síla ekonomická a stala se jí politická. Nebyli ale před rokem 1938 nejbohatší sedláci členy politických stran, které tvořily vládní koalici, a neměli tak i určitou politickou sílu?

I přes výše uvedené připomínky považuji bakalářskou kvalifikační práci Tomáše Jirsy s názvem „Kolektivizace v obci Němětice v letech 1950 – 1960“ za zdařilou a doporučuji ji obhájit s výsledkem výborně.

Marek Junek